

అనాస (ఫైనాపిల్)

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో అనాస సుమారుగా 2,300 హెక్టార్లలో సాగుచేయబడుతూ, 86,000 టన్నుల ఉత్పత్తినిస్తున్నది. ఎక్కువగా విశాఖపట్నం, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం, తూర్పుగోదావరి జిల్లాల్లోని ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో సాగుచేస్తున్నారు.

వాతావరణం: అనాస ఉష్ణ మండలపు పంట. ఉష్ణతీవ్రత మధ్యరకంగా గల ప్రాంతాలు దీని సాగుకు చాలా అనుకూలం. ఇది తీర ప్రాంతాల్లో బాగా పెరుగుతుంది. వాతావరణంలో ఉష్ణోగ్రత 21 నుండి 23 డిగ్రీల సెల్సియస్ అవసరమవుతుంది. సముద్ర మట్టానికి సుమారు 1100 మీటర్ల వరకు ఎత్తుగల కొండ ప్రాంతాల్లో కూడా సాగుచేయవచ్చు. సాలీనా సుమారు 150-300 సెం.మీ. వర్షపాతం అవసరమవుతుంది.

నేలలు: ఉడజని సూచిక 5.5 నుండి 6.0 వరకు గల ఇసుకతో కూడిన గరప నేలలు చాలా అనుకూలం. బరువు నేలలు వీటి సాగుకు ఉపయోగపడవు. నేలలోతులో సుమారు 60 సెం.మీ. వరకు మట్టి వుండి కంకర (సున్నపురాయి) లేకుండా ఉండాలి. నేలలో నీటి మట్టం కూడా సుమారు 2 మీటర్లకు దిగువనే ఉండాలి.

రకాలు:

క్యూ: మేలైన వాణిజ్య రకం. పండ్ల కర్మాగారాలకు అనువైనది. దిగుబడి ఎకరాకు 16 టన్నులు. కాయ సుమారు 1.5 నుండి 2.5 కిలోల బరువు వుంటుంది. కాయ మీద కన్నులు బాగా వెడల్పుగా వుండి, లోతుగా లేకుండా పైనే ఉండటం వలన కవచం తీసేటప్పుడు గుజ్జు నష్టం తక్కువగా వుంటుంది. కాయ మాగినప్పుడు పసుపు రంగు కలిగి ఉంటుంది. వేరు పిలకలు తక్కువగా తొడుగుతుంది. ఆలస్యంగా అంటే ఆగస్టు-సెప్టెంబరు మాసాల్లో కాయ కోత కొస్తుంది. ఆకుల అంచులు నునుపుగా ఉంటాయి.

సింహాచలం: ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో సాగులో ఉన్న రకం. దిగుబడి ఎకరాకు 10 టన్నులు. కాయ చిన్నదిగా, కోలగా ఉంటుంది. కాయగుజ్జు లేత పసుపు రంగులో, ఆకు అంచులు ముల్లులు కల్గి ఉంటుంది. పులుపు ఎక్కువ.

క్లీన్: కాయ గుజ్జు ముదురు పసుపు రంగులో వుంటుంది. సువాసన గల రకం. పులుపు తక్కువగా ఉండి తీపిదనం ఎక్కువగా ఉంటుంది. కాయ 2 కిలోల వరకు బరువు తూగుతుంది.

ప్రవర్ధనం మరియు నాటటం: దీన్ని వేరు పిలకలు, కాండం పిలకలు మరియు తల పిలకల ద్వారా ప్రవర్ధనం చేయవచ్చు. వేరు పిలకలు, కాండం పిలకలు త్వరగా కాయ తొడుగుట వలన వీటినే ఎక్కువగా నాటటానికి ఉపయోగిస్తారు.

వేరు పిలకలు నాటిన 14-18 నెలలకు, కాండం పిలకలు నాటిన 20-22 నెలలకు కాయకోతకెదుగుతాయి. తల పిలకలు ఆలస్యంగా, నాటిన 24 నెలలకు కాయలు కోత కొస్తాయి.

ఎంపిక చేసే పిలకలు సుమారు 4 నుండి 6 నెలల వయసు కలిగి ఉండాలి. బాగా దిగుబడి వచ్చే పంట పొలం నుండి పిలకలను ఎంపిక చేసుకోవాలి. పిలకలు నాటేటప్పుడు పిలక క్రింది రెండు ఆకుల వరుసలు తొలగించాలి. నాటటానికి ముందు పిలకలను తల క్రిందులుగా ఒకటి రెండు రోజులు ఎండబెట్టి 1 శాతం బోర్డోమిశ్రమంలో గాలి లేదా లీటరు నీటికి 2 గ్రా. జెనెబ్ లేదా కాప్టాన్ కలిపిన ద్రావణంలో ముంచి వీటిని ఆశించే తెగుళ్ళను అరికట్టవచ్చు.

తయారుచేసిన పిలకలను వర్షాకాలం జూలై-ఆగస్టు మాసాల్లో రెండు వరుసల పద్ధతి అవలంబించి నాటుకోవాలి. వరుసల మధ్య 60 సెం.మీ., వరుసల్లో 45 సెం.మీ. ఎడమన మొక్కలు ఎదురెదురుగా కాకుండా

ఒక దాని తర్వాత ఒకటి నాటుకోవాలి. రెండు జత వరుసల మధ్య దూరం 1.5 మీటర్లు ఉండాలి. ఈ పద్ధతిలో ఎకరాకు సుమారు 6,000 నుండి 8,000 పిలకలు అవసరమవుతాయి. ఈ పద్ధతి అవలంబిస్తే 5 కార్చి పంటలు తీసుకోవచ్చు. ఈ పద్ధతిలో మొక్కల రెండింటి మధ్య దూరమే కాకుండా వరుసల మధ్య దూరం కూడా బాగా తగ్గించి దగ్గరగా నాటుకోవచ్చు. ఈ పద్ధతిలో మొక్కల మధ్య 25 సెం.మీ., రెండు వరుసల మధ్య 60 సెం.మీ. రెండు జత వరుసల మధ్య 90 సెం.మీ. దూరం ఉండాలి. ఎకరాకు సుమారు 19,600 నుండి 21,200 పిలకలు అవసరమవుతాయి.

నేల తయారీ: ఎంపిక చేసిన నేలను రెండు మూడు సార్లు దున్ని బెడ్డలు లేకుండా పొడిగా తయారుచేయాలి. ఆఖరి దుక్కిలో ఎకరాకు 8 టన్నుల చివికిన పశువుల ఎరువు వేసి మట్టిలో కలపాలి. రెండు జత వరుసల మధ్య 10-15 సెం.మీ. లోతు, 30 సెం.మీ. వెడల్పు గల కందకం తయారుచేసి మురుగు నీటి వసతి కల్పించాలి.

అంతరకృషి: మొక్కలు నాటిన 2 నెలల నుండి త్రవ్వకం చేయకుండా కలుపు మొక్కలు ఏరి వేయాలి. వరుసల మధ్య ఎందుటాకులు లేదా ఎండు గడ్డి కప్పి కూడా కలుపు మొక్కలను నివారించవచ్చు.

ఎరువులు: నాటిన మొక్క బాగా నిలదొక్కుకున్న తర్వాత ఒక్కొక్క మొక్కకు 35 గ్రా. యూరియా, 13 గ్రా. సూపర్ ఫాస్ఫేట్, 6-8 గ్రా. మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్, మొక్కకు 15 సెం.మీ. ఎడంగా పాదుచేసి పాదులో వేసి మట్టి కప్పాలి. ఎకరాకు 8-10 టన్నుల చివికిన పశువుల ఎరువు, 140 కిలోల నత్రజని, 52 కిలోల భాస్వరం, 16 కిలోల పొటాష్ నిచ్చే ఎరువులు వేయాలి. రసాయనిక ఎరువులను 3 సమ భాగాలుగా చేసి మొక్కలు నాటిన 60, 150, 240 రోజులకు వేయాలి. వర్షాలు పడే సమయంలో ఎరువులు వేసుకోవాలి. వర్షంలేని సమయంలో ఎరువులు వేసిన వెంటనే మొక్కలకు నీరు పెట్టాలి.

నీటి యాజమాన్యం: మొక్క నీటి ఎద్దడికి గురి కాకుండా వేసవిలో 4-6 నీటి తడులు 15-20 రోజుల వ్యవధిలో ఇవ్వాలి.

పూత: అనాసలో అన్ని మొక్కలు ఒకేసారి పూతకు రావు. నాప్టలిన్ ఎసిటిక్ ఆమ్లం అనే హార్మోను 10-20 పి.పి.యం (10-20 మి.గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపిన) ద్రావణం మొక్క నాటిన 12-14 నెలలకు ఫిబ్రవరి-ఏప్రిల్ లో ఎదిగిన మొక్కలపై పిచికారి చేయటంగాని లేదా ప్రతి మొక్కకు తలలో సుమారు 20 మి.లీ. ద్రావణం పోయటం గాని చేసి పూతను ప్రోత్సహించాలి. పూత పూసిన 135 నుండి 165 రోజులకు జూన్-ఆగష్టులో కాయలు కోతకెడుగుతాయి. కాయ సైజు వృద్ధి చేయటానికి కాయపై ఏర్పడే పిలకలను ఎప్పటికప్పుడు తొలగించాలి. కాయల్లో మొదటి ఒకటి రెండు వరుసల కన్నులు లేత పసుపు రంగుకు మారినప్పుడు కోత కోయాలి.

సస్యరక్షణ

పిండినల్లి: ఇవి వేళ్లను, కాయను దానిపైన మొవ్వును ఆశించి రసం పీలుస్తాయి. ఆకులు ఎరుపు రంగులోకి మారి చివర్ల నుండి ఎండుతాయి. ఉదృతి ఎక్కువైనప్పుడు మొక్క ఎదుగుదల లేక పొట్టిగా ఉంటుంది. చిన్న చిన్న కాయలు ఏర్పడతాయి. వీటి వలన మొక్కలు వడలి చనిపోతాయి. నివారణకు 1.7 మి.లీ. డైమిథోయేట్ ను లేదా డిడివిపి 10 మి.లీ. లీటరు నీటిలో కలిపి పిలకలను 10-15 ని.లు నాటటానికి ముందు ముంచాలి.

మొవ్వుకుళ్ళు: ఆకుల చివర్లు గోధుమ రంగులోకి మారతాయి. ఆకు అడుగు భాగం కుళ్లి దుర్వాసన వస్తుంది. మొవ్వు పూర్తిగా కుళ్ళుతుంది. కుళ్ళిన మొవ్వును చేతితో లాగినప్పుడు తేలికగా బయటకు వస్తుంది. దీని నివారణకు మురుగు నీరుపోయే సదుపాయం చేసి లీటరు నీటికి 2 గ్రా. కాప్టాన్ కలిపిన మందు ద్రావణంలో, పిలకలను నాటుటకు ముందు 10-15 ని.లు ముంచాలి. నాటిన తర్వాత తెగులు వస్తే 2 గ్రా.ల కాప్టాన్ లీటరు నీటిలో కలిపి మొక్క పూర్తిగా తడిచేటట్లు పిచికారి చేయాలి.

నల్లకుళ్ళు తెగులు: బయట నుండి మూడు లేదా నాలుగో వరుస మొవ్వు ఇత్తడి ఎరువు రంగులో కనబడుతుంది. మధ్య మొవ్వు నిటారుగా ఉన్నప్పటికీ నిర్జీవంగా ఉండి, అకు చివర్లు వెనక్కి తిరుగుతాయి. వేర్లు కుళ్లుతాయి. మొక్క వడలి చనిపోతుంది. దీని నివారణకు 2-3 పర్యాయాలు 1 శాతం బోర్డోమిశ్రమాన్ని పిచికారి చేయాలి. నిలువ చేసే పెట్టెలను లేక బుట్టలను లీటరు నీటికి 3 మి.లీ.ల ఫార్మోలిన్ కలిపిన ద్రావణంతో శుద్ధిచేస్తే ఈ తెగులు పండ్లలో రాకుండా నివారించవచ్చు.

దిగుబడి: ఎంపిక చేసిన రకాలను బట్టి 40-60 టన్నుల కాయ దిగుబడి వుంటుంది.

కార్మి పంట:

ప్రధాన పంట కాయలు కోసిన వెంటనే ఒక్కొక్క మొక్కకు ఒక్క వేరు పిలకను ఉంచి, మిగతావి త్రవ్వి తీసివేయాలి. అదేవిధంగా కాండం పిలకలు కూడా తీసివేయాలి. మొక్కల చుట్టు త్రవ్వకం చేసి పైన చెప్పిన మోతాదు ఎరువులు వేసి వెంటనే తడి పెట్టాలి. ఈ విధంగా సుమారు 4 లేదా 5 కార్మి పంటల కొరకు 4-6 సంవత్సరాలు ఉంచాలి.

అనాస సాగుపై మరిన్ని వివరాలకు సంప్రదించవలసిన చిరునామా
సీనియర్ సైంటిస్ట్ (హార్టికల్చర్) మరియు హెడ్, ఉద్యాన పరిశోధనా స్థానం,
అశ్వారావుపేట, ఖమ్మం జిల్లా. ఫోన్: 08740-200241